

6. ENKELE RESULTATEN VAN 10 JAAR RINGONDERZOEK AAN KLEINE MANTELMEEUWEN OP TERSCHELLING

In 1982 werden 885 jonge Kleine Mantelmeeuwen geringd (in 1981: 673). Alle vogels zijn aan de rechterpoot boven het loopbeen geringd. Dit gebeurde in de tweede week van juli.

De meeste jongen waren toen al erg groot (bijna vliegvlug) en daardoor ook goed als Kleine Mantelmeeuw te herkennen. In twijfelgevallen werd het exemplaar niet geringd. Desondanks is er in 1982 in België toch een als Kleine Mantelmeeuw geringde vogel door een deskundige ringer als Zilvermeeuw gecontroleerd.

Voorzover bekend zijn er vanaf 1973 tot en met 1982 ca 4580 jonge Kleine Mantelmeeuwen geringd op Terschelling. Voor de aantallen per jaar geringde vogels zie onderstaand schema, waarin tevens de totalen van de in Nederland geringde Kleine Mantelmeeuwen zijn opgenomen:

Jaar	Nestjongen		nestjong + volgroeid
	daarvan op Terschelling	Nederland	Totaal Nederland vanaf 1911
1970	-	-	250
1973	272	365	495
1974	667	801	1665
1975	1377	1554	3219
1976	342	1236	4456
1977	-	338	4795
1978	83	303	5099
1979	148	773	5875
1980	132	258	6133
1981	673	1119	7252
1982	885	1629	8882
	4597	8376	

Waren er t/m 1970 nog maar slechts 250 Kleine Mantelmeeuwen geringd; tot en met 1982 waren dit er reeds 8882 exemplaren. Uit dit overzicht blijkt, dat meer dan de helft van alle in Nederland geringde Kleine Mantelmeeuwen op Terschelling werden geringd.

Hiervan werden tot en met 10 februari 1983 220 exempl. teruggemeld, waarvan het merendeel reeds in het eerste levensjaar (144 exempl. = ca 65% van het totaal aantal terugmeldingen). Van deze 144 exemplaren werden 128 exemplaren teruggemeld binnen ruim 4½ maand na het ringen (t/m november) en hiervan werden 70 exemplaren teruggemeld van Terschelling.

In de eerste 4½ maand na het ringen werden er van de andere waddeneilanden 17 exempl. teruggemeld en kwamen er uit Friesland, Groningen en de IJsselmeerpolders 11 meldingen binnen. Vanuit Noord- en Zuid Holland alsmede van de Zeeuwse kust werden tenslotte nog eens 10 meldingen ontvangen.

Tevens werden vanuit het buitenland in deze periode 20 gevallen gemeld, die betrekking hebben op vondsten uit: Denemarken (2); West-Duitsland (4); België (5); Groot-Brittannië (4); Frankrijk (3); Spanje (1) en Portugal (1).

Het aantal terugmeldingen uit de eerste winterperiode (dec./maart) bedraagt totaal 8 exemplaren, waarvan met name de meldingen uit Spanje (1); Portugal (1) en Marokko (1) van belang zijn.

Uit de eerste voorjaarsperiode (april-juni) tenslotte zijn eveneens 8 meldingen bekend, waarvan 5 uit het buitenland, te weten: Oost-Duitsland (1); België (2); Frankrijk (1) en Marokko (1).

Conclusie: Uit bovenstaande cijfers blijkt, dat ca. 4.8 % van de op Terschelling geringde vogels wordt teruggemeld, waarvan 3.1% binnen het eerste levensjaar.

Als we de meldingen uit Spanje, Portugal, Marokko en Algerije verder beschouwen als terugmeldingen uit het overwinteringsgebied, dan zijn er uit de eerste overwinteringsperiode 6 meldingen bekend (= ca 0.13% van alle geringde vogels) hetgeen betekent, dat er van elke 770 op Terschelling geringde nestjongen van Kleine Mantelmeeuwen er slechts 1 zal worden teruggemeld uit het overwinteringsgebied in het Middellandse Zeegebied gedurende de eerste overwintering. Dit percentage is erg laag.

Uit een onderzoek van E.R. Osieck van door hem geringde Kleine Mantelmeeuwen in de jaren 1973-1975 met een totaal van 1968 nestjongen, komt een terugmeldingspercentage van 0.3 uit het overwinteringsgebied in het eerste levensjaar (uit: Werkzaamheden en ringonderzoek in meeuwenkolonies op Vlieland en Terschelling 1975).

Zoals hierboven reeds werd vermeld zijn er van de t/m 10-02-1983 bekende 220 terugmeldingen 144 exemplaren binnen het eerste levensjaar teruggemeld. Van de overige (oudere) 76 meldingen werden 38 uit Nederland en 38 uit het buitenland teruggemeld (zie bijgaand schema). Uit dit overzicht blijkt ondermeer, dat van de op Terschelling geringde Kleine Mantelmeeuwen:

- na het eerste levensjaar er 13 terugmeldingen bekend zijn uit het overwinteringsgebied (Spanje; Marokko; Algerije); dit is 0.3% van het totaal aantal geringde vogels en samen met de 6 terugmeldingen uit het eerste levensjaar zijn er dus 19 terugmeldingen uit het overwinteringsgebied bekend hetgeen 0.4% van het totaal aantal geringde vogels is;
- de oudste in Nederland teruggevonden Kleine Mantelmeeuw ca. 17 jaar werd;
- de oudste uit het buitenland teruggemelde Kleine Mantelmeeuw ca. 13 jaar werd (Groot-Brittannië);
- de uit Nederland, na het eerste levensjaar, teruggemelde vogels praktisch uitsluitend langs de kust zijn teruggevonden (34 van de 38 en wel 21 exempl. van de waddeneilanden en 13 exemplaren van het overige kustgebied).

Na het eerste levensjaar gemelde Kleine Mantelmeeuwen van Terschelling

Teruggemeld in	vanuit Nederland			Totaal
	wadden- eilanden	kust gebied	Neder- land	
2e levensjaar	9	2	3	14
3e levensjaar	3	3		6
4e levensjaar	3	3		6
5e levensjaar	3	3		6
6e levensjaar		1		1
7e levensjaar	1			1
8e levensjaar	1	1		2
9e levensjaar	1			1
10e levensjaar				-
13e levensjaar				-
17e levensjaar			1	1
	21	13	4	38

Teruggemeld in	vanuit het buitenland							Totaal
	BRD	Bel- gië	UK	FR	SP	Ma- rok- ko	Al- ge- rije	
2e levensjaar	1	6	1	5		6	1	20
3e levensjaar		1	2		1	2		6
4e levensjaar				1	1			2
5e levensjaar		2	1			1		4
6e levensjaar	1					1		2
7e levensjaar		1	1					2
8e levensjaar								-
9e levensjaar	1							1
10e levensjaar								-
13e levensjaar			1					1
	3	10	6	6	2	10	1	38

Samenvattend kan worden gesteld, dat er van de 4580 t/m 1982 op Terschelling geringde jonge Kleine Mantelmeeuwen er tot en met 10 februari 1983 220 (= 4.8%) terugmeldingen bekend zijn, waarvan 144 exempl. (= 3.1%) werden teruggemeld binnen het eerste levensjaar en 76 exemplaren op oudere leeftijd.

Van de 144 in het eerste levensjaar teruggemelde vogels werden er 128 exemplaren binnen 4 maanden na ringen dood teruggevonden (= ca 90% van het totaal aantal terugmeldingen uit het eerste levensjaar). Van deze 144 terugmeldingen zijn verder 6 meldingen afkomstig uit het overwinteringsgebied (Middellandse Zeegebied; te weten: Spanje; Portugal; Marokko; Algerije).

Van de 76 na het eerste levensjaar teruggemelde vogels komt de helft van de meldingen uit het buitenland, waarvan 13 exemplaren uit het overwinteringsgebied.

In totaal zijn derhalve van de t/m 1982 op Terschelling geringde Kleine Mantelmeeuwen 19 terugmeldingen uit het overwinteringsgebied bekend, hetgeen neerkomt op: 0.4% van het geheel, wat betekent dat er van elke 250 geringde Kleine Mantelmeeuwen er 1 terugmelding uit het overwinteringsgebied te verwachten is.

H. Horn
Burg. v. Heusdenweg 15
8881 EC West-Terschelling